

DZĪVES
PIEREDZE

(zināšanas,
attieksmes,
prasmes)

DZĪVEI

(fiziski,
apdomai,
rīcībai)

Latvijas Universitāte

**Prof.emeritus, Dr.fiz.
ANDRIS BROKS**

[http://blogi.lu.lv/broks/
andris.broks@lu.lv](http://blogi.lu.lv/broks/andris.broks@lu.lv)

26 567 120

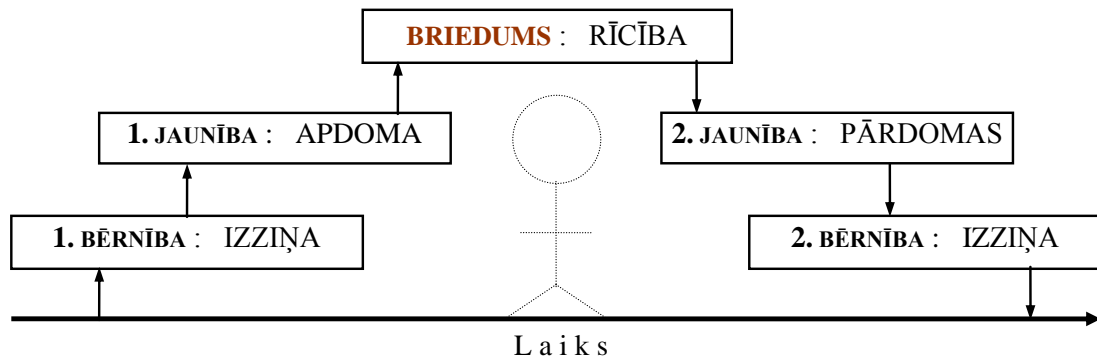
Padomāsim Lielās Domas

(saruna par pasauli un cilvēku, dzīvi un izglītību)

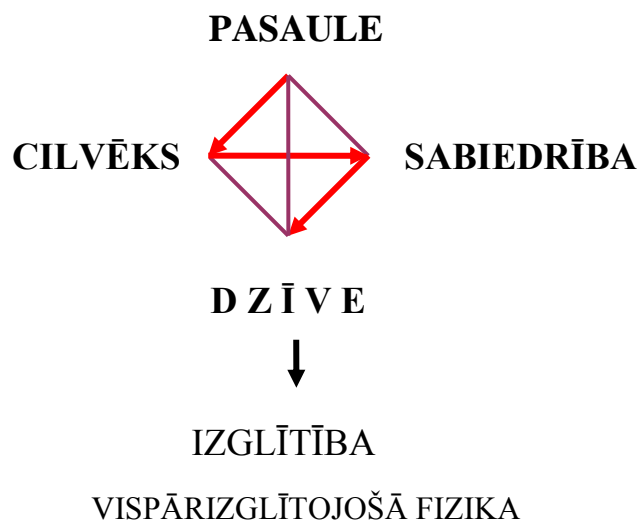

I e v a d a m – cilvēka mūžs pasaules procesu ritumā

Pēc gada gads rit laika rats

Padomāsim : cilvēces Lielo Domu kvadrāts

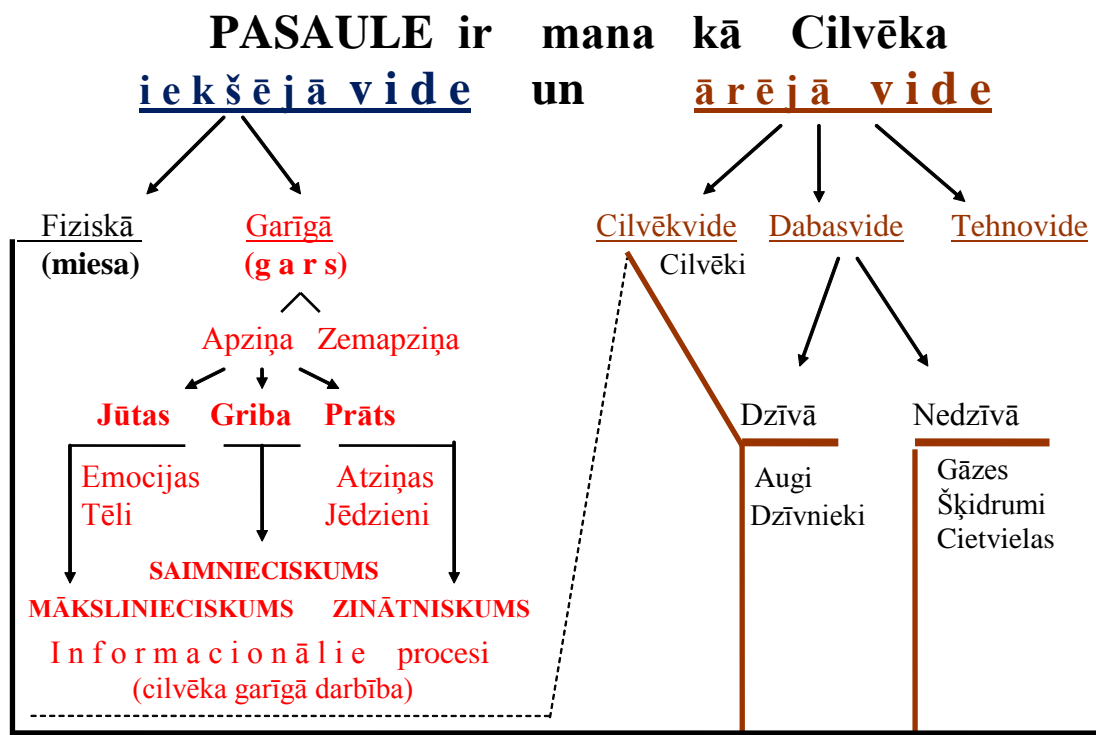
P A S A U L E – daudzveidīgu parādību kopums

C I L V Ē K S – garīga dzīva būtne

S A B I E D R Ī B A – daudzveidīgu cilvēku kopums

D Z Ī V E – daudzveidīgu cilvēkdarbību kopums

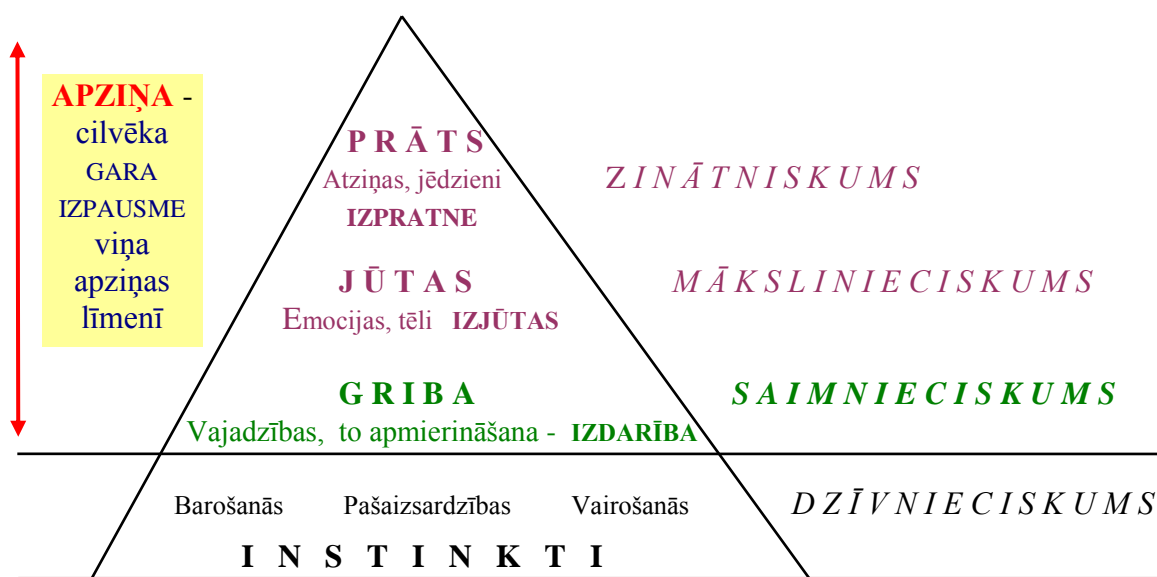
IZGLĪTĪBA – īpaši organizētā veidā iegūtā dzīves pieredze dzīvei,
kur **VISPĀRIZGLĪBA** ir šīs pieredzes fundamentāla daļa

Cilvēka fiziskā jeb materiālā dzīvesvide

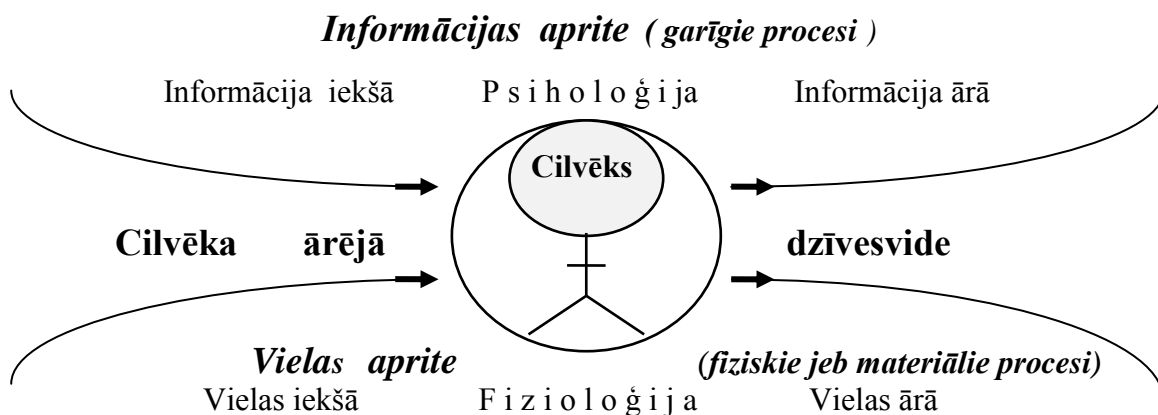
**PASAULE ir daudzveidīgu parādību kopums,
kurā CILVĒKS ir viena no šīm parādībām**

Saprātīgais CILVĒKS (griba - jūtas - prāts virs instinktiem)

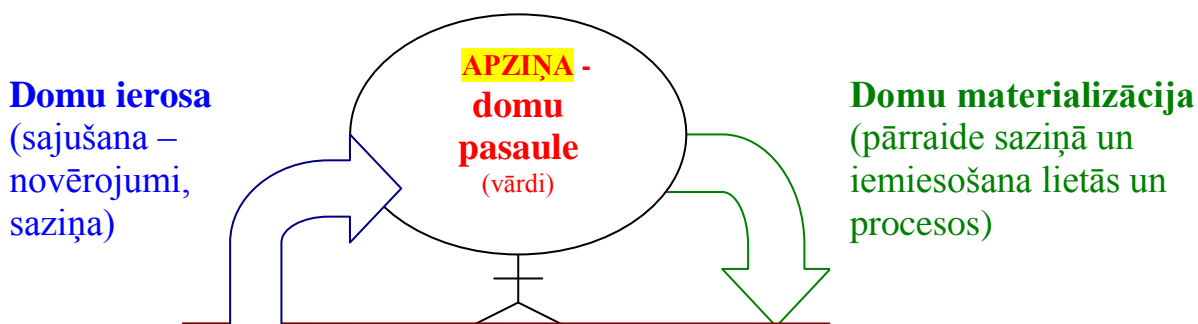

CILVĒKS - garīga dzīva būtne

Cilvēks kā dzīva būtne - informācijas un vielas aprīte

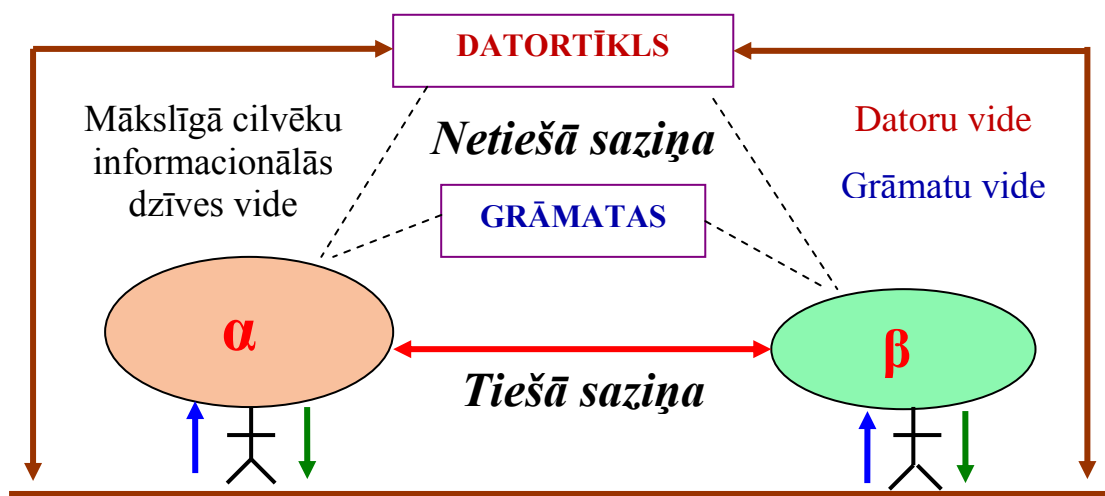

Informācijas procesēšana - DOMĀŠANA - - tā ir cilvēka garīgā darbība

Sajūtamā lietu un procesu pasaule – cilvēku MATERIĀLĀ DZĪVESVIDE

Cilvēku saziņas datorizācija – virtuālās vides attīstība

Cilvēku dabiskā un mākslīgā fiziskās dzīves vide

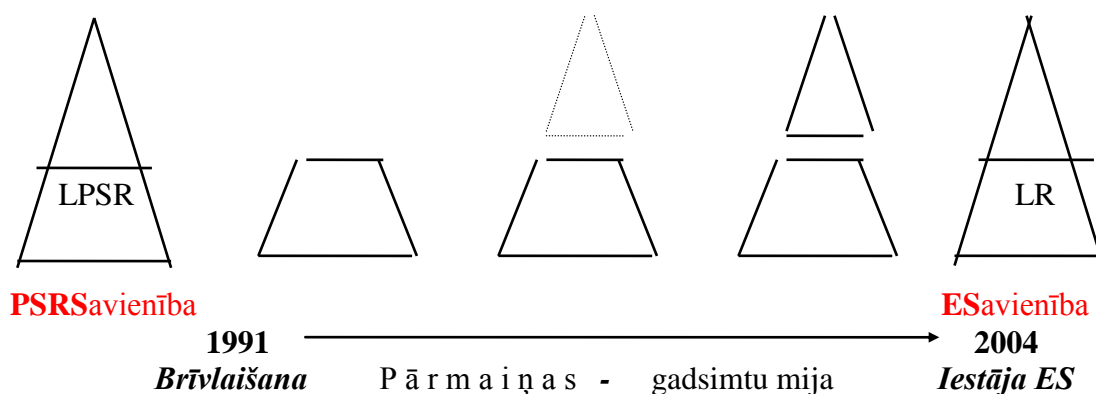
SABIEDRĪBA kā daudzveidīgu cilvēku kopums

Sabiedrības mainība visapkārt mums un mēs mainībā (mūžības likums)

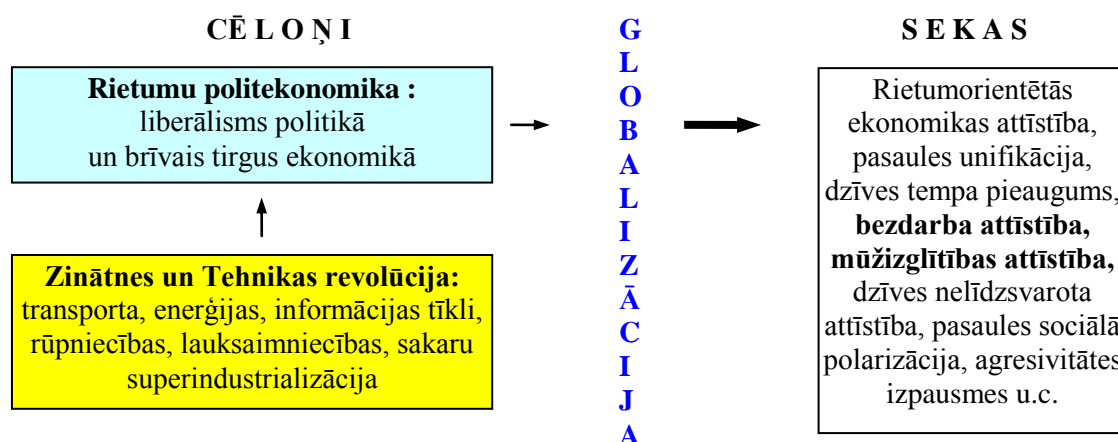
Noslēdzies 20. gadsimts, viens no sarežģītākajiem gadsimtiem Pasaulē, Eiropā, Latvijā. Līdz ar 21.gs. sākumu mūsu dzīve ieiet jaunā fāzē - *notiek visaptveroša DZĪVES GLOBALIZĀCIJA.*

Visapkārt ārkārtīgi *strauji ienākas ZINĀTNES UN TEHNIKAS PROGRESA AUGĻI.* Gan globālā, gan lokālā mērogā jūtami *aug mūsu dzīves daudzveidība un temps - DZĪVES SAREŽĢĪTĪBA.*

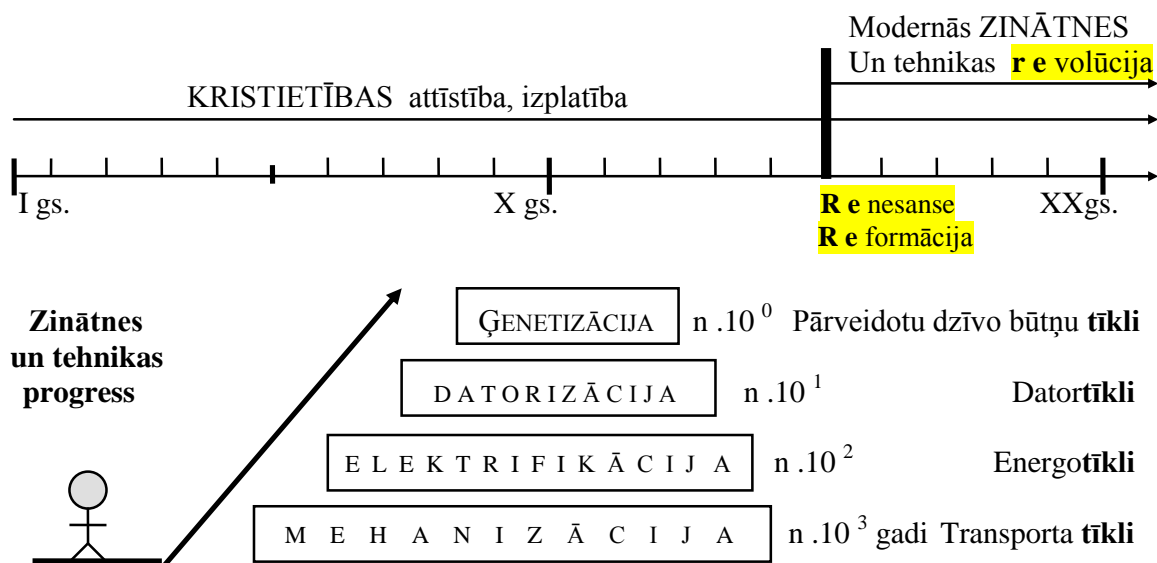
Sabiedrības dzīves industriālo attīstību nomaina superindustrializācija (automatizēta lielražošana), dabisko - mākslīgais. Akcenti darbā un sadzīvē no ražošanas pāriet uz patērēšanu. Bezdarba rēgs klīst pa pasauli un tajā pat laikā krasi pieaug augsti kvalificētu speciālistu pieprasījums. Sabiedrības polarizējas un aug sociālā spriedze. Globalizācija šodien izvēršas par Rietumu vareno politekonomikas (brīvā tirgus ekonomikas un liberālisma politikas) aktīvu izplatīšanos visas pasaules mērogā. *Īpaši aktualizējas MŪSDIENU RIETUMNIECISKĀ DZĪVESVEIDA ILGTSPĒJĪBA.*

Globalizācijas parādība cēloņseku skatījumā

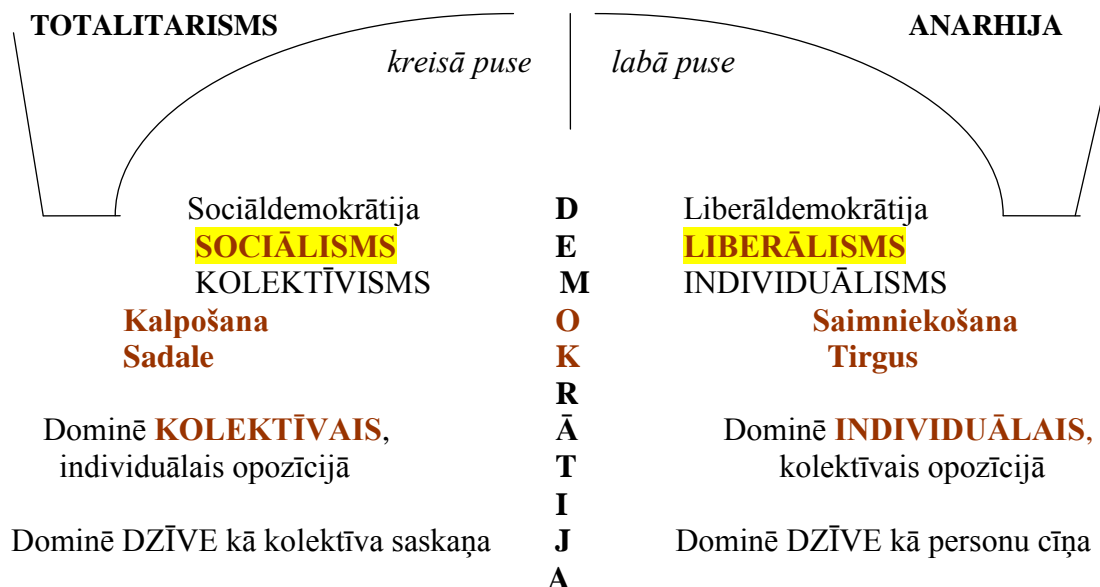
Mūsdienu Rietumu kopienas kultūras un civilizācijas attīstība

Zinātnes straujā progresa un tā rezultātu plašās izmantošanas rezultātā cilvēces dzīvesvide kļūst arvien mākslīgāka jeb tehniskāka, kamēr dabasvide jau prasa īpašu aprūpi un aizsardzību pret cilvēku saimnieciskajām darbībām. **Strauji veidojas** mākslīgajai dzīvesvidei jeb tehnovidei atbilstošs **t e h n o c i l v ē k s**.

Individuālais un kolektīvais cilvēku dzīvē

Sabiedrības, personas dzīves ceļa

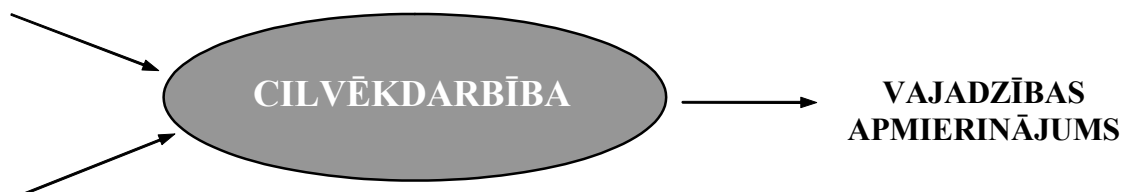

D Z Ī V E – daudzveidīgu cilvēkdarbību kopums

Cilvēka dzīve – nemitīgs dzīves vajadzību apmierināšanas process
 Apzināta cilvēkdarbība – mērķtiecīga noteiktas dzīves vajadzības apmierināšana

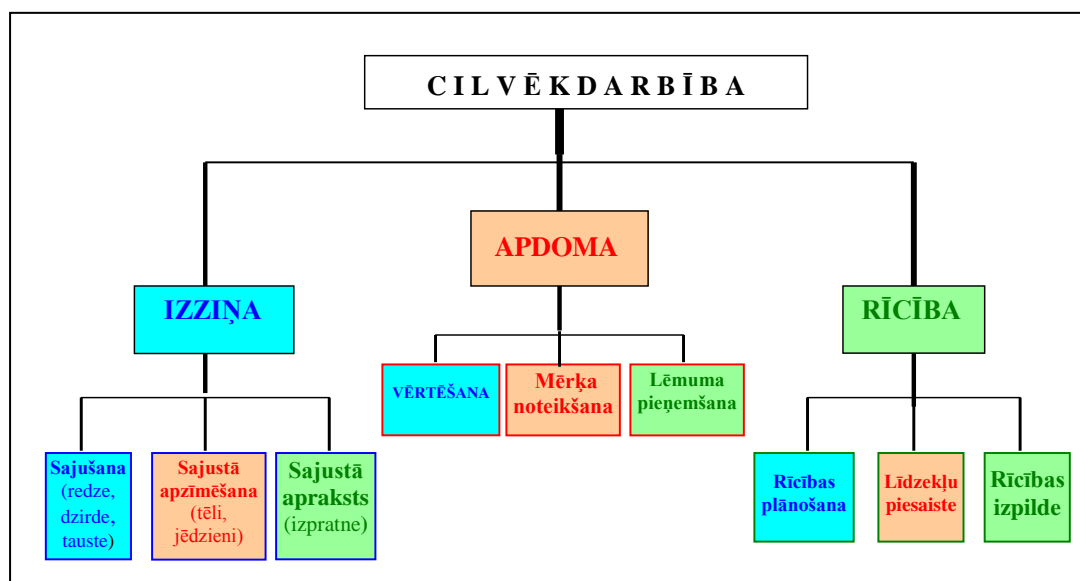
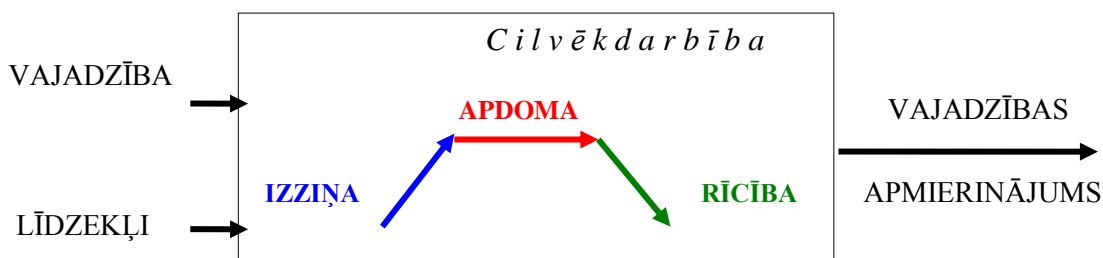
CILVĒKDARBĪBA kā veselums

VAJADZĪBAS : garīgās un materiālās

- LĪDZEKĻI :**
- finansu līdzekļi (nauda)
 - materiālie līdzekļi (manta)
 - informācija
 - cilvēks Pats (garīgais spēks, enerģija un fiziskais spēks, enerģija)
 - laiks

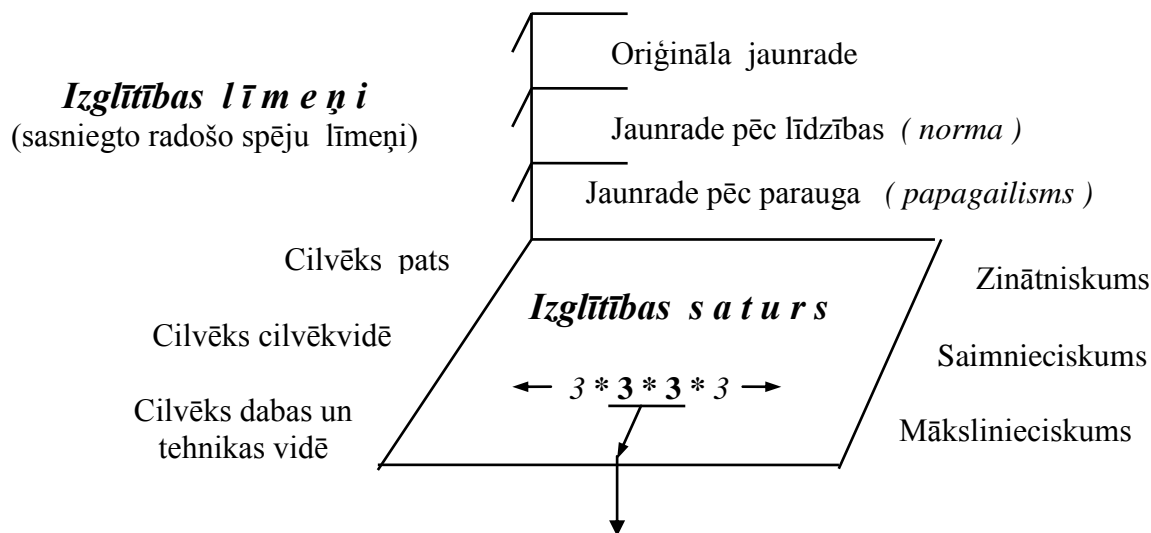
CILVĒKDARBĪBA kā kopsaistītu daļu veidots veselums

IZGLĪTĪBA - izglītojošās darbības rezultātā iegūtās dzīves spējas jeb kompetences:
dzīves pieredze (zināšanas, prasmes, attieksmes)
dzīvei (izziņai, apdomai, rīcībai)

	IZZIŅA	APDOMA	RĪCĪBA
PRASMES - darbības spēju īstenojums	Prasmes iegūt, analizēt un sintezēt informāciju	Prasmes vērtēt, izvirzīt mērķi, pieņemt lēmumu	Prasmes plānot rīcību, piesaistīt līdzekļus, izpildīt rīcību
ATTIEKSMES - darbību vērtīborientācijas	Attieksmju izziņa (paraugvērtību apguve - kas ir labi ?)	Attieksmju veidošana vērtēšanas procesā	Attieksmju īstenošana praksē
ZINĀŠANAS - fakti un cēloņseku sakarības	Zināšanu ieguve (kas tas ir un kāpēc tas tā ir ?)	Zināšanu procesēšana (domāšana)	Zināšanu izmantošana praksē

Izglītības kvalitāte (saturs un līmenis)

Izglītības satura kodoldaļa

	Izziņa	Apdoma	Rīcība
Prasmes	*	*	*
Attieksmes	*	*	*
Zināšanas	*	*	*

Kādu kam izglītību kādai dzīvei ?